

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Drab Sarolta Ügyvédi Iroda által képviselt felperes neve **(felperes címe)** felperesnek - a dr. Sztrókay Ottó ügyvéd által képviselt I.rendű alperes neve I. rendű és II.rendű alperes neve II. rendű alperesek (mindketten **I-II. rendű alperesek címe** szám alatti lakosok) ellen ingók kiadása és kártérítés iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2008. október 7. napján kelt 4.P.27.350/2004/25. szám alatti ítélete ellen az I-II. rendű alperesek részéről 26. sorszám alatt előterjesztett és Pf.3. sorszám alatt indokolt fellebbezés, valamint a felperes Pf.2. sorszám alatti csatlakozó fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, a II. rendű alperessel szemben a keresetet elutasítja.

Az I. rendű alperes marasztalását 654.161 (hatszázötvennégyezer-százhatvanegy) forintba felemeli és a kamatfizetési kötelezettségét akként változtatja meg, hogy az I. rendű alperes 103.500 (százháromezer-ötszáz) forint után 1998. március 12. napjától, 6.309 (hatezerháromszázkilenc) forint után 1998. március 30. napjától, 436.000 (négy százharminchatezer) forint után 1999. február 17-től, 108.352 (száznolcezer-háromszázötvenkettő) forint után pedig 2007. április 6. napjától köteles az elsőfokú ítéletben írt késedelmi kamatot megfizetni.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a II. rendű alperesnek 100.000 (százezer) forint elsőfokú perköltséget.

Az alpereseket a kereseti illeték és az állam által előlegezett szakértői díj megfizetése alól mentesíti, és megállapítja, hogy a kereseti illetéket és a szakértői díjat teljes egészében az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 12.000 (tizenkettőezer) forint másodfokú részperköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a II. rendű alperesnek 40.000 (negyvenezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt felperesi fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes fenntartott keresetében az I-II. rendű alpereseket egyetemlegesen kérte kötelezni arra, hogy a perbeli bérlemény nappalijában elhelyezett, kétszintes üveglappal és fémlábakkal rendelkező, kb. 70 x 60 cm-es TV- és videóasztalt, valamint egy antik, fehér festett, rézbetétekkel ellátott, csavart formájú üvegbúrás, kb. 40 cm magas porcelán asztali lámpát adják ki a részére, valamint fizessenek meg 986.150 forint kártérítést és annak 1997. július 15-től számított törvényes kamatát. Keresetét a Ptk. 193. § (1) bekezdésére és a 339. § (1) bekezdésére alapította, az egyetemleges marasztalásra vonatkozó kérelme kapcsán pedig a Csjt. 27. § (1) bekezdésére hivatkozott.

A felperes előadta: az I. rendű alperes, valamint felesége, a II. rendű alperes közös haszonélvezetében álló perbeli ingatlanra 1995. november 18-án bérleti szerződést kötött az I. rendű alperessel. 1997. július 11-én észlelte, hogy az alperesek őt a lakásból kizárták, majd egy érvénytelen felmondásra hivatkozással 1997. november 6-án az ingóságait is kiűritették a bérleményből. Álláspontja szerint az alperesek őt tilos önhatalommal fosztották meg az ingóságaitól, melyek a szakszerűtlen tárolás miatt megrongálódtak, piszkolódtak. Emellett a bíróság által is megállapított birtokháborítás miatt számlákkal igazolható egyéb kárai keletkeztek. Hangsúlyozta: a perben kiadni kért ingóságai a lakásban voltak, oda az ismételt alperesi zárcserét, 1997. július 15-ét követően csak a lakást hasznosító haszonélvezők juthattak be, így nyilvánvalóan ők fosztották meg a tulajdonát képező berendezési tárgyaitól és egyéb ingóságaitól, irataitól. Az alperesek törvénysértő magatartása miatti bizonyítási nehézségeket éppen ezért nem lehet az ő terhére róni.

A kereset szerinti kára a következő tételekből áll:

- 108.352 forint - az általa átadott kaucióból visszamaradó összeg,
- 436.000 forint - az iparművészeti értékkel bíró babagyűjteménye tisztítási és javítási költsége,
- 231.065 forint - a K.-féle szakvélemény 2. számú melléklete szerinti javítási, tisztítási költség,
- 65.500 forint - a T.-féle szakvélemény alapján járó javítási költség,
- 8.699 forint - az új útlevel elkészítésének költsége,
- 48.000 forint - az irodabútorain történt zárcsere költsége,

- 88.534 forint - számlával igazolható egyéb költségei: ügyvédi munkadíj, fuvardíj, filmelőhívás költsége, tisztítási számlák.

Hangsúlyozta, hogy az alperesek birtokbalépése jogellenes volt, ezért az ingók vonatkozásában az I-II. rendű alperesek minden olyan kárért felelnek, amelyek nála nem következtek volna be (Ptk. 195. § (3) bekezdés).

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték és perköltséget igényeltek.

A II. rendű alperes vonatkozásában kérték az egyetemleges felelősség kimondásának mellőzését, másodlagosan az ő tekintetében arra hivatkoztak, hogy perbevonására az elévülési időn túl került sor. Állították, hogy a felperes kizárólag az I. rendű alperessel mint egyéni vállalkozóval került jogviszonyba, ezt támasztja alá a magánszemélyek adózásáról szóló 1991. évi XC. törvény 32. § (3) bekezdése is.

Egyebekben előadták: a kért ingók nincsenek a birtokukban, de nem is került bizonyításra, hogy a fenntartott keresetben megjelölt ingóságok a felperes részére nem kerültek kiadásra. A kártérítési követelés jogalapját és összegszerűségét is vitatták. A felperes által nekik átadott óvadék összegéből a Pesti Központi Kerületi Bíróság ítélete alapján 116.648 forintos levonást tartottak indokoltnak, míg a javítási, tisztítási költségeket azért kifogásolták, mert a károk keletkezési módja és időpontja nem megállapítható. Állították, hogy a felperes útlevele nem volt a lezárt lakásban. A kártérítési összegeket eleve vitatták, ahol a felperes számlát nem csatolt, de álláspontjuk szerint egyébként is a felperest terhelte a bizonyítás akörben, hogy a számlák kifizetése okozati összefüggésben állt az alperesi magatartással.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 614.161 forint tőkét és ennek 1997. július 15-től 2001. december 31-ig évi 20 %-os, 2002. január 1-től 2004. december 31-ig évi 15 %-os, míg 2005. január 1-től a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát, valamint 35.000 forint perköltséget. A keresetet ezt meghaladóan elutasította. Kötelezte az alpereseket, hogy a feljegyzett kereseti illetékből egyetemlegesen fizessenek meg az államnak külön felhívásra 36.900 forintot. Kötelezte az alpereseket arra is, hogy az állam által előlegezett szakértői díjból egyetemlegesen fizessenek meg az államnak - a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatala felhívására - 70.000 forintot. Az elsőfokú bíróság megállapította továbbá, hogy a feljegyzett kereseti illetékből 713.100 forintot, valamint az állam által előlegezett szakértői díjból 33.580 forintot az állam visel.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint azt tényként lehetett megállapítani, hogy az igényelt televízió, valamint videóasztal és lámpa 1997 júliusában a perbeli lakásban volt, így az elsőfokú bíróság elfogadta a felperes azon állítását, hogy ezek az I. rendű alperes birtokába kerültek. Az 1998. március 11-én átadott ingóságokról mindkét fél által aláírt jegyzőkönyvet készítettek, amelyben többek között szerepel „1 db ITT televízió, poros”, valamint „1 doboz lámpák + búrák”, továbbá „1 doboz

lámpa összegyűrt állapotban". A listán szerepel több asztal is, azonban beazonosításra alkalmatlan leírással. Ugyanakkor a bíróság számára a felperes által 1998. április 16-án készített listában a volt bérlemény nappalijában maradt ingóságok között már nem szerepel sem a televízió készülék, sem a videóasztalka, viszont 8. sorszámú tétel alatt a felperes megjelölte a fehér festett porcelán lámpát. A tanúbizonyítás során semmilyen bizonyítékot nem sikerült feltárni. Mindezek alapján mérlegelés útján az elsőfokú bíróság az ingók kiadására vonatkozó keresetet alaptalannak ítélte és etekintetben a keresetet elutasította.

A II. rendű alperes egyetemleges felelősségével kapcsolatban elfogadta a felperesi álláspontot figyelemmel arra, hogy a II. rendű alperes mind a szerződéskötéskor, mind jelenleg az I. rendű alperessel házasságban él, így a szerződésszegésből eredő károk megtérítéséért ő is felel (Csjt. 27. § (1) bekezdés és 30. § (2) bekezdés). Az óvadék elszámolása kapcsán a felperes által az I. rendű alperesnek átadott 150.000 forintba 41.648 forintot tudott be a perújítási eljárásban született ítélet alapján, vagyis álláspontja szerint az I. rendű alperes 108.352 forintot köteles a felperesnek óvadék elszámolása okán megfizetni. A zárcsere költségének jogalapját ugyan elfogadta az elsőfokú bíróság, de az összegszerűség bizonyítatlansága miatt az erre irányuló követelést elutasította. Az új útlevel költségét szintén nem ítélte meg, mivel a felperes nem bizonyította, hogy útlevele I. rendű alperes birtokában maradása miatt és nem más okból merült fel 8699 forint költsége az új okmány igénylésével. A babagyűjteményben - részben piszkolódásból, részben szakszerűtlen kezelésből eredő - bekövetkezett kár javítási költsége a szakvélemény szerint 436.000 forint, erre vonatkozóan T. F. restaurátor is nyilatkozott. A bizonyított összeget az elsőfokú bíróság megítélte a felperes javára. A csatolt számlák közül nem fogadta el az ügyvédi munkadíjról kiállított számlát, mert nem találta bizonyítottnak, hogy az okozati összefüggésben lenne az I. rendű alperes jogellenes magatartásával. Utalt arra is, hogy ez az összeg egyébként is a perköltség körében lett volna elszámolható. A fuvarozási szolgáltatások díjából 38.000 forintot ítelt meg, mert nem találta alaposnak az 1998. április 21-i és 1999. február 16-i szolgáltatási ellenértéket. Ekkor ugyanis ingó kiadására nem került sor, illetve az utóbbi szolgáltatás vonatkozásában pedig nem állt számla rendelkezésre. A filmelőhívási költségéből 3.600 forintot a bíróság perköltségként tartott elszámolhatónak. A kulcsmásolási költségre vonatkozó igényt nem találta megalapozottnak, mert a csatolt számlából nem volt megállapítható, hogy hány darab, milyen típusú kulcs beszerzése történt, illetve ez másolás volt-e vagy új kulcs vétele. E körülményekre a felperes sem tett pontos nyilatkozatot. A felperes saját ruháinak tisztításával kapcsolatban összesen 6.309 forintot ítelt meg a számlák alapján, míg a 2.668 forintos H. L. névre szóló számlát nem fogadta el, illetve nem ítélte meg az 1999. január 11-i 1.980 forintos számlát sem az ingó kiadáshoz képest eltelt hosszú időközre figyelemmel. Az elsőfokú bíróság a csergék és vistai kötők tisztításának költségét indokoltnak találta, erre figyelemmel 40.000 forint megfizetésére kötelezte az alpereseket. Ezt meghaladóan azonban a keresetet e körben nem találta alaposnak, mert bár a szakértő az ingók sérülését szakvéleményében rögzítette, azonban a felperesnek a bizonyítása, hogy azok az I. rendű alperes magatartásával lennének összefüggésben, nem járt eredménnyel. Önmagában a nem megfelelő tárolás ugyanis nem okozhatja ezen ingóságok

sérülését, továbbá az sem volt megállapítható, hogy ezek az ingók 1998 júliusában milyen állapotban voltak a perbeli lakásban. A T.-féle szakvélemény alapján az elsőfokú bíróság 25.500 forintban marasztalta az alpereseket a szakvélemény 2-7. és 9. pontjában felsorolt tárgyak vonatkozásában. E körben elfogadta, hogy a sérülések a nem megfelelő csomagolás, szállítás és tárolás eredményei. A fénymásológép hibájának mibenlétére, esetleges javíthatóságára a felperes nem ajánlott fel bizonyítást, ezért nem lehetett megállapítani, hogy ez a kár okozati összefüggésben lenne az I. rendű alperes jogellenes magatartásával.

Az elsőfokú bíróság mindezekre figyelemmel a Pp. 81. § (1) bekezdése és a 86. § (3) bekezdése alapján rendelkezett az elsőfokú perköltségről: e körben figyelemmel volt a kereseti illetékre, a szakértői díjakra, a felperes által becsatolt fényképek költségeire és az ügyvédi munkadíjra is.

Az ítélet ellen az I-II. rendű alperes élt fellebbezéssel, a felperes pedig csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

Az alperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérték. Külön fellebbezték az elsőfokú perköltségre vonatkozó rendelkezést is.

A II. rendű alperes tekintetében elsősorban elévülésre, másodsorban a Csjt. szabályok alkalmazhatóságának hiányára hivatkoztak. Álláspontjuk szerint nem követtek el szerződésszegést, kárfelelősségük nem áll fenn. Az óvadék elszámolása körében utaltak arra, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság korábbi ítéletéből megállapítható, hogy 41.648 forint semmiféle relációban feltüntetésre nem került. A bíróság a felperes (jelen perben I. rendű alperes) által jogosan érvényesített követelést 116.648 forintban határozta meg. Ehhez képest jelen perben maximálisan 33.352 forint megfizetésére lenne kötelezhető összesen. A babák javítási költségét az alperesek azért vitatták, mert azok nem az ún. C.-raktárban voltak tárolva, azokat az alperesi családi ház egyik szobájában helyezték el dobozokban, gondosan becsomagolva, és csak az elszállítás alkalmával lettek azok az ingatlan garázsán keresztül a felperes részére kiadva. A C.-raktár F. P. tanú vallomása szerint nem ipari műhelyként, hanem raktárként működött, ott semmiféle munkavégzés nem folyt. Ezzel szemben dr. H. L. ügyvéd tanú - aki jelen volt a babák garázsra keresztüli kiadása alkalmával - elmondta, hogy a felperes az ingóságokat egy nejlonzacskóba gyűrte. Ehhez képest az a felperesi kifogás, hogy egy-egy baba ruhája gyűrött volt, nem az alpereseknek róható fel. Egyébként is vitatják, hogy a tanú - T. F. - azokat a babákat látta és véleményezte volna, amelyek a felperes részére általuk kiadásra kerültek, illetve olyan állapotban, mint ahogy azokat átadták. Olyan bizonyítás nem került az elsőfokú bíróság által lefolytatásra, amely a szakértett babák náluk lévő azonos voltát bizonyították volna. A javítási költséget a felperes egyébként sem fizette ki, a restaurálási összegben csak akkor lennének marasztalhatók, ha a felperes számlával igazolta volna a tényleges kifizetés tényét. Természetesen az is bizonyításra szorulna, hogy a babák sérülése az alperesi birtokban következtek be. Szállítási költség a felperesnek azért nem jár, mert ha nem olyan módon szűnik meg a bérleti jogviszony, amilyen módon

megszűnt, akkor is keletkezett volna a szerződés megszűnése esetén ilyen költség. A kulcsmásolással kapcsolatos igény bizonyítottság hiányában alaptalan. A tisztítási számlák jogosságát bizonyítottság hiánya miatt, de megalapozatlanság miatt sem fogadták el. Szintén vitatták a fénykép-felvételek költségének bíróság által történő elfogadását, valamint a csergék és vistai kötők vonatkozásában megítélt összeget. Ez utóbbi körben azt sérelmezték, hogy a felperes semmivel nem bizonyította a csergék és egyéb ruhaneműk koszolódása és a felek közötti jogviszony és abból eredő történések közötti összefüggéseket. A T.-féle szakvéleményben szereplő ingóságokban semmiféle kárt nem okoztak, ez bizonyítást nem nyert, egyébként is a szakértő a felperestől gyűjtött kizárólag adatokat, illetve egyes tételek vonatkozásában beszerzési árat állapított meg. Kifogásolták a kamatfizetés kezdő időpontját is, mivel egyes kártételek esetében a kár bekövetkezését megelőző időponttól járna kamat (pl. babák restaurálási költségei).

Az alperesek az elsőfokú perkoltségre vonatkozó rendelkezést azért kifogásolták, mert az eredeti kereseti kérelem 13 millió forintos perértékű volt. Ehhez képest a bíróság 614.161 forintot ítélt meg, vagyis a felperes nagy részben pervesztes lett. A kereset módosítása pedig nemcsak arra a tényre volt visszavezethető, hogy egyes ingóságokat időközben kiadtak a felperesnek, hanem egyéb okból történik, ezért a perkoltség megállapításánál nem lehet figyelmen kívül hagyni az eredetileg megjelölt kereseti követelés összegét.

A felperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását akként kérte, hogy az ítéltábla kötelezze a felpereseket a TV-videóasztal és a fehér festett porcelánlámpa kiadására, ennek hiányában értékük (40.000, illetve 200.000 forint) megtérítésére. Ezen túlmenően kérte kötelezni az alpereseket további 6780 forint fuvar költség, 1980 forint + 4000 forint ruhatisztítási díj és 8699 forint új útlevel-készítési költség megfizetésére is.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság egy 1998. április 16. napján készített listára hivatkozott ítéletében, melyről neki tudomása nincs. Ezzel szemben az ITT televízió kiadását keresetében nem kérte. Álláspontja szerint az eljárás során nem volt vitatott, hogy régi útlevelét az alperesek neki nem adták vissza. A bérleti jogviszony jogszabálysértő megszüntetése miatti eljárásokra tekintettel 1997-98. években nem tudott külföldre utazni. 1999-ben döntött úgy, hogy külföldre megy és ekkor vált aktuálissá az útlevel készítése. Sérelmezte, hogy a Belügyminisztérium megkeresését az elsőfokú bíróság nem foganatosította az új útlevel kiadására irányuló kérelem beszerzése végett. Álláspontja szerint a tisztítási számlák iránti igénye teljeskörűen megalapozott volt. A fuvar költség vonatkozásában utalt arra, hogy 1998. április 21-én a nagynövésű virágait szállította el a volt bérlemény folyosójáról, ehhez képest az erre vonatkozó fuvar költsége indokolt. Hivatkozott arra is, hogy az ítélet tévesen rögzíti, hogy két ízben történt ingókiadás, ezzel szemben öt alkalommal került erre sor. Megjegyezte, hogy az ítélet rendelkező részében írt marasztalási összeg összeadási hiba miatt nem 614.161 forint, hanem 654.161 forint.

A felperes 2009. szeptember 7-i, a Fővárosi Ítéltáblához előterjesztett beadványában keresetét akként változtatta meg, hogy kérte, az ítéltábla

egyetemlegesen kötelezze az alpereseket az elsőfokú ítélet szerinti 654.161 forint + 225.459 forint, azaz összesen 839.620 forint tőke és ezen összegnek 1997. július 15-től számított, az elsőfokú ítélet szerinti kamata megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a felperesi csatlakozó fellebbezéssel nem érintett, keresetet elutasító rendelkezése első fokon jogerőre emelkedett, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla nem érinti.

Az alperesi fellebbezés a II. rendű alperes tekintetében alapos, az I. rendű alperes vonatkozásában - a per főtárgyát illetően - alaptalan, a csatlakozó fellebbezés - a számítási hibára utalást kivéve - alaptalan.

Itt jegyzi meg az ítéltábla, hogy a másodfokú eljárásban 2009. szeptember 7-én előterjesztett beadványában a felperes keresetét meg nem engedett módon megváltoztatta, amikor az ingók kiadása helyett kizárólag pénzfizetést, kártérítést kért.

A Pp. 247. § (1) bekezdés a) pontja szerint a másodfokú eljárásban a keresetet megváltoztatni nem lehet. Ez a rendelkezés nem zárja ki, hogy a fél az eredetileg követelt dolog helyett *utóbb beállott változás* folytán más dolgot vagy kártérítést követelhesen. Jelen esetben a kereset ténybeli alapja nem változott az elsőfokú ítélet meghozatala óta, ezért az ítéltábla csak az ingók kiadása iránti kereset teljesíthetőségét vizsgálhatta.

Az elsőfokú bíróság az ingók kiadása iránti keresetet elutasította, ezzel az ítéltábla egyetért, de az elsőfokú ítéletben rögzített indokoktól részben eltérő okból.

A felperes ezt a kereseti kérelmét tulajdonjogára alapította, valamit arra, hogy ingóságait az I-II. rendű alperesek tartják birtokukban. A tulajdonos ingósága kiadását attól kérheti, aki azt ténylegesen birtokolja, a házastársak vonatkozásában azonban a közös birtoklásra a Csjt. nem tartalmaz vélelmet. A peradatok szerint a keresetben megjelölt ingóságokat az I. rendű alperes vette magához, így a felperes a kiadást tőle kérheti.

Az nem vitás, hogy mind az 1997. július 11-én készült felperesi, mind az 1997. november 6-i alperesi leltár rögzíti az üveg TV- és videoasztalt és a porcelán asztali lámpát, ekként az elsőfokú bíróság helyesen fogadta el tényként azt, hogy ezen ingóságok az I. rendű alperes birtokába kerültek. Az I. rendű alperes azzal védekezett, hogy ezt a két berendezési tárgyat már visszaadta a felperesnek: ennek bizonyítása őt terhelte, melynek azonban nem tett eleget, hiszen a visszaadást sem az 1998. március 11-i, sem az 1999. február 16-i ingólista egyértelműen nem rögzíti, illetve ekörben további bizonyítási indítvány sem volt. Mivel azonban az I. rendű alperes következetesen állította, hogy e két ingóság nincs nála, azokat kiadni nem tudja, azt is vizsgálni kellett, hogy az I. rendű alperes jelenleg is az ingóságok birtokában van-e, illetve az ingók kiadása hiányában milyen értékre lehetne szükség esetén végrehajtást vezetni. A jelenlegi birtokállapot a per adatai alapján kétséget kizáróan nem állapítható meg, továbbá a felperes a kiadni kért két ingóság értékére csak személyes előadást tett. Teljes részletességgel a tárgyak körülírása sem

történt meg, így azok beazonosítása és valós értékük megállapítása nem lehetséges. Ilyen peradatok mellett pedig az ingók kiadása iránti kereset megalapozatlan. Az ítélet tábla megjegyzi, hogy amennyiben a felperes az elsőfokú eljárásban terjesztette volna elő a kiadás helyett kártérítési keresetét, az is alaptalan lenne a kár összege bizonyítása hiányában.

Ezt követően a Fővárosi Ítélet tábla a kártérítési kereset teljesíthetőségét vizsgálta a fellebbezésekkel érintett körben; ehhez azonban először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a II. rendű alperes kárfelelőssége egyáltalán fennáll-e.

A II. rendű alperes a kereseti követeléssel szemben elévülésre hivatkozott, elévülési kifogása pedig az alábbiak miatt alapos.

A felperes az alperesek egyetemleges marasztalását kérte, ami azt jelenti, hogy a kártérítés bármelyik kötelezettől vagy valamennyiüktől követelhető (Ptk. 334. § (2) bekezdés); mindegyik kötelezett az egész szolgáltatással tartozik, de amennyiben bármelyikük teljesít vagy a kötelezettséget beszámítással megszünteti, a jogosulttal szemben a többiek kötelezettsége is megszűnik (Ptk. 337. § (1) bekezdés). Mivel pedig a fentiek szerint a kártérítés egésze egyedül a II. rendű alperestől is követelhető lenne, önállóan az ő vonatkozásában is vizsgálendő az elévülés kérdése.

A Ptk. 360. § (1) bekezdése szerint a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes. A felperes eredeti keresetlevelének előterjesztésekor, 1998. május 18-án, valamint a második átadás-átvétel időpontjában, 1999. február 16-án az érvényesíteni kívánt kár legkésőbb bekövetkezett, tehát a Ptk. 324. § (1) bekezdése szerinti 5 éves elévülési időt a Ptk. 326. § (1) bekezdése értelmében innét kell számítani. Ez pedig azt jelenti, hogy a 2005. május 25-i kereset-kiterjesztéskor a felperesi követelés a II. rendű alperessel szemben már elévült, így az vele szemben bírói úton nem érvényesíthető (Ptk. 325. § (1) bekezdés).

Megjegyzi az ítélet tábla, hogy a felperes Pf.4. sorszámú beadványában foglaltakkal szemben a II. rendű alperes bírósági tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt azon nyilatkozata, miszerint az I. rendű alperessel együttesen jártak el, nem szakította meg az elévülést, hiszen az nem minősül a tartozás elismerésének (Ptk. 327. § (1) bekezdés).

Mindezekre tekintettel a II. rendű alperesre kiterjesztett keresetet az ítélet tábla megalapozatlannak találta, ezért ekörben megváltoztatva az elsőfokú ítéletet a II. rendű alperessel szemben a keresetet elutasította.

Az I. rendű alperessel szembeni, csatlakozó fellebbezéssel érintett kártérítési igények ugyancsak alaptalanok.

A felperes új útlevel készíttetésének költségeként 8.699 forintot igényelt, melyet számlával alátámasztott. Az I. rendű alperes azonban a követelés jogalapját vitatta. A peradatok szerint a felperes régi útlevelének holléte nem igazolható. A felperes előadása szerint azt 1997. július 11-én a perbeli bérleményben hagyta, azonban az útlevelet sem az ugyanezen a napon készült felperesi leltár, sem az 1997.

november 6-i alperesi leltár nem tartalmazza. Csúpan a felperes akkori jogi képviselőjének leveleiből tudható, hogy a felperes az útlevelet az I. rendű alperesen kérte számon (1998. március 4-i és 1998. március 19-i levél az alperesi képviselőnek), az I. rendű alperes jogi képviselője azonban már az 1998. március 24-i telefax kíséző levelében közölte, hogy az útlevél nincs ügyfele birtokában.

A felperes 1997. november 25-én lopás miatt tett feljelentésében még megemlíti, hogy útlevele is az I. rendű alpereshez került; a Budapesti XXI. és XXII. Kerületi Ügyészség 1999. július 7-i, magánlaksértés vétsége miatti nyomozást megszüntető határozata indokolásából azonban az tűnik ki, hogy ebben a büntetőeljárásban a felperes csak családtagjainak születési anyakönyvi kivonatai eltűnésére hivatkozott, amely vonatkozásában azonban a közokirattal való visszaélés nem valósult meg.

Mindezen adatokból nem vonható le olyan következtetés, hogy az útlevél 1997. július 11-ét követően a bérleményben maradt, s az az I. rendű alperes birtokába került, ezért a felperesi követelés e körben jogalapját tekintve bizonyítatlan.

A felperes csatlakozó fellebbezésében kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság - indítványa ellenére - nem kereste meg a Belügyminisztériumot az útlevélkérelem megküldése érdekében. Ezzel kapcsolatban megjegyzi az ítéletábra, hogy a felperesnek ilyen bizonyítási indítványa nem volt, ezzel szemben az alperesek kérték a Belügyminisztérium megkeresését 7. számú ellenkérelmükben. Az indítvány teljesítésének elmaradása ugyanakkor nem teszi alapossá a felperesi igényt különös tekintettel arra, hogy a Belügyminisztérium bármilyen tartalmú tájékoztatása az útlevél bérleményben hagyásának igazolására alkalmatlan.

A felperes további 6.780 forint, számlával igazolt fuvarozási költség megítélését kérte arra hivatkozva, hogy 1998. április 21-én a folyosóra kitett virágait szállította el a perbeli ingatlanból. A felperesi előadásból az tűnik ki, hogy a virágokat az I. rendű alperes kiadta a felperesnek, hiszen a nyitott folyosóról azokat bármikor elszállíthatta: vagyis a növények tekintetében az I. rendű alperes nem volt jogalap nélküli birtokos, s az emiatti kár viselésére sem köteles. A felperes határozott időre szóló bérleti szerződése 1997. november 30-án mindenképpen lejárt, ezért az ingóságai elszállíttatásáról neki kellett gondoskodnia. A növények jogalap nélküli birtoklása hiányában nincs olyan többlettényállás, ami az I. rendű alperes kárfelelősségét evonatkozásban megalapozná; a felperes csatlakozó fellebbezésben igényelt ezen költsége nincs okozati összefüggésben az I. rendű alperes kifogásolt magatartásával.

A felperes ruhatisztítási költség címén további 5.980 forintra tartott igényt, erre nézve két számlát csatolt. Az egyik 1999. január 11-i keltű és kabáttisztításra vonatkozik, a másik 1999. január-5-i keltű és a szolgáltatás megnevezése: bőrkabáttisztítás.

A Fővárosi Ítéletábra egyetért az elsőfokú bírósággal atekintetben, hogy az 1998. március 11-i birtokbaadáshoz képest ezen költségek felmerültéig olyan hosszú idő telt el, hogy egyéb bizonyíték nélkül a kár és az I. rendű alperesi magatartás közötti okozati összefüggés már nem állapítható meg. Így az elsőfokú bíróság elutasító

döntése a tisztítási költségre vonatkozó kereseti kérelem ezen része tekintetében helytálló.

A felperes csatlakozó fellebbezésében számszaki hibára hivatkozott, ezzel az ítélet tábla egyetért. Ennek megfelelően - az elsőfokú bíróság indokolásából kitűnően - a felperes javára megítélt összeg helyesen: 654.161 forint, mely tőkeösszegre az ítélet tábla az I. rendű alperes marasztalását felemelte.

A felperes sérelmezte azt is, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében egy 1998. április 16-i felperes által készített leltárra hivatkozott, amely azonban nem létezik, ilyenről tudomása nincs.

Az ítélet tábla a periratok alapján megállapította, hogy az 1998. április 16-án kelt listát a felperes maga csatolta keresetleveléhez F/14. szám alatt, melynek címe: felperes neve tulajdonát képező azon ingóságok listája, melyeket I. rendű alperes neve jelenleg is birtokában tart.

Mindezeket követően az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű alperesi fellebbezésre tekintettel vizsgálta.

Az I. rendű alperessel szembeni kárigény ténybeli alapja az volt, hogy a bérbeadó a határozott időre szóló bérleti szerződés lejártát megelőzően a bérleményt birtokháborítás megvalósítása útján vette birtokba annak ellenére, hogy a Ptk. 64. §-a értelmében a lakás bérlőjét mindaddig megilleti a birtokvédelem, amíg a lakás kiürítését elrendelő jogerős határozatot végre nem hajtják. Az I. rendű alperes tehát jogalap nélkül jutott a lakás és ezzel egyidejűleg a felperesi ingóságok birtokába, amely ingóságokra nézve - mint ahogyan ezt az előzményi perben született jogerős ítélet is megállapította - zálogjoga sem állt fenn, illetve az megszűnt a Ptk. 429. § (3) bekezdésére tekintettel. Az I. rendű alperes a vele szembeni birtokvédelmi eljárás megindítását követően rosszhiszemű birtokossá vált, aki felelős a dologban bekövetkezett mindazokért a károkért, amelyek a jogosultnál nem következtek volna be (Ptk. 195. § (3) bekezdés).

A bizonyítási teher ennek megfelelően az I. rendű alperesen volt tekintetben, hogy az általa vitatott kár a felperesnél is bekövetkezett volna. Erre figyelemmel az I. rendű alperesi hivatkozás, miszerint az általa kiadott babák nem azonosak a szakértő által vizsgáltakkal, illetve hogy a megjavított hibák nem az I. rendű alperesi birtoklás alatt következtek be, alperesi részéről felajánlott bizonyítás hiányában nem fogadható el. A babagyűjtemény vonatkozásában egyébként is megállapítható, hogy az 1999. február 16-i jegyzőkönyv rögzíti a babák számát és a bennük keletkezett hibákat, így azok javításának szükségessége alappal nem vonható kétségbe. Annak pedig, hogy a felperes - az alperesi előadás szerint - maga is egy nejlonszatyorba gyűrve vitte el a babákat, azért nincs jelentősége, mert a jegyzőkönyv szerint már eleve gyűrött babaruhák további gyűrődése ismételt kár okozására alkalmatlan.

A Fővárosi Ítélet tábla a Ptk. 195. § (3) bekezdésére, valamint arra figyelemmel, hogy az I. rendű alperes részéről nem volt bizonyítási indítvány tekintetben, hogy a károsodás a felperesnél is bekövetkezett volna, alaposnak fogadta el az elsőfokú

bíróság által is megítélt ruhatisztítási költségből, a perben kirendelt igazságügyi műtárgyszakértő szakvéleménye 2. számú melléklete alapján meghatározott tisztítási költségből és az igazságügyi tárgyszakértő szakvéleménye alapján az elsőfokú bíróság által megítélt és a felperes által nem fellebbezett összegből álló kártérítési követelést.

A filmelőhívás és a kulcsmásolás költsége tekintetében az elsőfokú bíróság döntése - indokaira is kiterjedően - helyes, annak megváltoztatására ok nincs.

Megjegyzi az ítélőtábla, hogy az I. rendű alperes a kulcsmásolás költsége tekintetében fellebbezéssel élt, holott az e költségből álló kártérítési igényt az elsőfokú bíróság elutasította.

A Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletével az óvadék tekintetében is egyetért azzal, hogy a fennmaradó összeg visszafizetésére az I. rendű alperes a Ptk. 271. § (2) bekezdése és a felek közti bérleti szerződés 3.) pontjában foglaltak alapján köteles. Megállapítható továbbá, hogy az elsőfokú bíróság az összecszerűséget a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 45.Pf.635.828/2006/3. számú jogerős ítélete alapján, az annak indokolásában rögzítettekre tekintettel határozta meg; erre figyelemmel a jelen perbeli marasztalási összeg az I. rendű alperes javára nem változtatható meg.

A Fővárosi Ítélőtábla az I. rendű alperesi fellebbezésnek a per főtárgya vonatkozásában a fentiek szerint nem tudott helytadni, a kamatkövetelés kezdő időpontjait illetően azonban az I. rendű alperes fellebbezése alapos.

A Ptk. 360. § (1) bekezdése szerint a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes. Ugyanezen § (2) bekezdése értelmében a kárért felelős személy helyzetére a szerződés teljesítésében késedelmes kötelezettre irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

Az idézett jogszabályhelyek alapján a kártérítési összeg után kamat a károsodás bekövetkeztétől jár, ezért az ítélőtábla a nagyrészt különböző időpontokban bekövetkezett károk utáni kamatot konkrétan az egyes tételek után határozta meg.

A fuvar költség (38.000 forint) és a csergék, vistai kötők tisztítási költsége (40.000 forint) címén, valamint a T.-féle szakvéleményben rögzített ingókárok miatt (25.500 forint) megítélt összegek a Ptké. 4. § (3) bekezdésére figyelemmel 1998. március 12-én már esedékesek voltak, hiszen az ingók károsodása a részleges kiadás időpontjáig bekövetkezett, illetve ekkor a fuvar költség felmerült. A ruhatisztítási költségből álló kár a becsatolt számlán levő kifizetési időpontban, míg a 436.000 forintos kár a babák 1999. február 16-i átadásakor már be kellett, hogy következzen. Az ítélőtábla nem ért egyet az I. rendű alperesi fellebbezéssel abban, hogy a babák tisztítási költségének megfelelő összegű kár tekintetében kamatfizetési kötelezettsége nincs, mivel a felperes a restaurálási költséget még nem fizette ki. A felperes kára azonban nem a tisztítási költség felmerültével, illetve kifizetésével, hanem a babák károsodásával állt be. A babák sérülésével, bepiszkolódásával ugyanis értékcsökkenés következett be, melyre figyelemmel a felperes a Ptk. 355. §

(1) bekezdése szerint igényt támaszthatott a kárért felelős személlyel szemben az eredeti állapot helyreállítására. Az, hogy ezen állapot helyreállítása végül a felperes részéről történt meg, s ennek kapcsán költség merült fel, nem további kár, hanem annak bizonyítására alkalmas körülmény, hogy az értékcsökkenés a helyreállítási költséggel azonos mértékű volt. Mivel pedig a babák értékcsökkenése az 1999. február 16-i átadásig bekövetkezett, az ezt követő naptól a megnyílt pénzkövetelés utáni kamat jár a felperesnek.

A Fővárosi Ítéltábla a visszajáró óvadék utáni kamatot az óvadékkal való elszámolással kapcsolatos perújítási eljárásban született jogerős ítélet keltétől ítélte meg a felek közti, e tárgyban fennállt jogvitára figyelemmel.

A Fővárosi Ítéltábla a fent kifejtetteknek megfelelően az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és a rendelkező rész szerint határozott.

Az ítéltábla döntése folytán pernyertes II. rendű alperesnek járó elsőfokú perköltség viselésére a felperes köteles (Pp. 78. § (1) bekezdés) azzal, hogy annak összege a kereset-kiterjesztéskor irányadó perérték alapján, a perindítás időpontjára figyelemmel mérlegeléssel került megállapításra (Pp. 79. § (1) bekezdés).

Az alpereseknek a kereseti illeték és a szakértői díj alól történő mentesítése arra tekintettel történt, hogy a költségmentesség megvonásának nincs visszamenő hatálya.

A másodfokú eljárásban az I. rendű alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése egyaránt alaptalan volt, melyre tekintettel a pervesztés arányához képest a felperes tarthat igényt részperköltségre (Pp. 81. § (1) bekezdés, 79. § (1) bekezdés), míg az egészében pernyertes II. rendű alperesnek a felperesi fellebbezési értékhez igazoldó másodfokú perköltségét a Pp. 78. § (1) bekezdése folytán a felperes viseli (Pp. 86. § (3) bekezdés).

A Fővárosi Ítéltábla észlelte, hogy az I. rendű alperesnek a másodfokú eljárásban csak illetékfeljegyzési joga volt, így fellebbezési illetéket nem rótt le, míg a pernyertes II. rendű alperes az alperesi fellebbezés kapcsán a teljes összegű fellebbezési illetéket leróta. Ezt a másodfokú perköltségben elszámolta, illetve az I. rendű alperest a feljegyzett illeték megfizetésére nem kötelezte.

A felperes költségmentessége folytán a le nem rótt felperesi csatlakozó fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2009. szeptember 8.

. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Klára s.k.
előadó bíró

Világhyéné dr. Böcskei Terézia s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül: